

Sogn og Fjordane fylkesbibliotek – Årsmelding 2012

Sogn og Fjordane fylkesbibliotek er eit service- og utviklingsorgan for biblioteksektoren i fylket. Fylkesbiblioteket arbeider med lokal bibliotekutvikling for å skape robuste og omstillingsdyktige bibliotek som kan gi gode bibliotektenester til innbyggjarane i fylket. I tillegg tar ein initiativ til og organiserer fellestenester og -tiltak for oppgåver som best er løyst på regionalt nivå.

Fylkesbiblioteket har 7,6 stillingar, men på grunn av vakansar og sjukemeldingar var det i 2012 noko redusert kapasitet.

Fylkesbiblioteket arbeider etter *Strategisk plan for bibliotekutvikling i Sogn og Fjordane 2011-2014*. Basert på denne utarbeider ein kvart år ein eigen handlingsplan, som til liks med strategiplanen er delt i dei tre hovudområda *Struktur og organisering, Kompetanse og Innhald og tenester*.

Struktur og organisering

Styrking av fylkesbiblioteket si rolle som kompetansesenter og regional utviklingsaktør.

Fylkesbiblioteket har dei siste åra vore i omstilling, der ein i tråd med nasjonale føringar og auka krav til kvalitet på bibliotektenestene har fokusert meir på utviklingsarbeid og koordinering og mindre på driftsoppgåver.

Som følgje av vedtak i HK-sak 51/11 *Fylkesbiblioteket si rolle framover* har fylkeskommunen frå 01.01.2012 inngått avtale med Førde kommune om å overta ein del driftsoppgåver som fjernlån, lokalhistorisk samling og utlån av klassesett frå fylkesbiblioteket. Avtalen er førebels 2-årig, og inneber at Førde bibliotek blir kompensert med 100 000 og 40 % stilling. I tillegg får dei 100 000 som skal brukast for å sikre medieforsyninga til biblioteka i fylket.

I tråd med vedtak i same sak har fylkesbiblioteket blitt samlokalisert med Kulturavdelinga i Storehagen Atrium. Samlokaliseringa har gitt eit større fagleg og sosialt miljø, og har gjort at fylkesbiblioteket er blitt meir synleg og inkludert i arbeidet som føregår i kulturavdelinga. Ein har fortsatt eitt kontor og magasinplass i Førdehuset for arbeid med bokbåtsamlinga. Dette har medført auka husleigeutgifter på kr. 128 000/år for fylkesbiblioteket. Det er ikkje tilført midlar for å dekke auka utgifter i samband med endringane.

Etablere forpliktande samarbeid om bibliotekutvikling

Fylkesbiblioteket starta arbeidet med det 3-årige prosjektet *Saman for framtida*. I prosjektet ynskjer ein å finne fram til og utvikle ulike typar samarbeid mellom biblioteka for å sikre god ressursutnytting, kompetanseutveksling og styrka evne til omstilling og utvikling, og dermed gi eit betre tenestetilbod til innbyggjarane.

Prosjektet fekk kr. 400 000 i støtte frå Nasjonalbiblioteket i 2012. Bibliotekdagane 2012 blei brukt som ein oppstartkonferanse for prosjektet, og ein har deretter hatt samtalar/intervju med førebels 20 av 26 bibliotek for å kartlegge utfordringar og mogelegheiter. Arbeidet skal vidareførast i 2013, med å konkretisere og setje i gang samarbeidsprosjekt.

Fellesløysingar – utvikle samarbeid mellom alle offentlege bibliotek

Fylkesbiblioteket har ansvar for å organisere fjernlånsamarbeidet i fylket. Som del av dette driftar fylkesbiblioteket *Samsøk* – ein felles søkeinnangang til dei fleste bibliotekbasane i fylket. I juni 2012 inngjekk ein etter anbudsutlysing avtale med Norsk Bibliotek Transport om transportordning mellom biblioteka i fylket. Transportordninga skal sørje for effektiv utveksling av fjernlånsmateriale som bøker, lydbøker, film o.s.v. mellom biblioteka i fylket. 24 av 26 folkebibliotek i fylket, samt høgskulebiblioteka, deltek i ordninga, som er finansiert som eit spleiselag mellom folkebiblioteka, høgskulen og fylkesbiblioteket. Fylkesbiblioteket fekk tilført 150 000 på budsjettet for å dekke uventa høgt tilbud.

Evaluering av bokbåttenesta

I HK-sak 47/12 vart det vedteke å setje ned ei arbeidsgruppe som skal evaluere bokbåttenesta. Evalueringa skal ferdigstillast for vidare politisk handsaming innan 1. juni 2013.

Kompetanse

Det blei gjennomført ei kompetansekartlegging blant bibliotektilsette i fylket i 2011, og ein har delvis fått analysert innsamla data. På grunn av personalsituasjonen har ein enno ikkje fått utarbeidd den planlagde kompetanseutviklingsplanen for biblioteka i fylket.

Fylkesbiblioteket arrangerer kvart år fleire kurs og konferansar, i 2012 vart dette gjennomført:

- Presentasjon av kulturfondbøker for vaksne, Førde 14. feb. 46 deltakarar frå folkebibliotek og vgs-bibliotek.
- Å søkje tilskot og prosjektmidlar, Skei 16. april. Støtta med 50 000 frå Nasjonalbiblioteket. 31 deltakarar (biblioteksjefar og kultursjef/-konsulentar)
- Bibliotekdagane 2012, Marifjøra 22.-23. mai. 40 deltakarar frå biblioteka.
- Kurs i å formidle bøker, Førde 20. sept. Arrangert i samarbeid med Foreningen !les. 25 deltakarar frå folkebibliotek og vgs-bibliotek.
- Kurs: Biblioteket – ein plass for læring. Førde, 21. sept. Støtta med 50 000 av Nasjonalbiblioteket. 26 deltakarar frå folkebibliotek og vgs-bibliotek.
- IBBY - Årets barne- og ungdomsbøker. 51 deltakarar frå bibliotek, grunn- og vidaregåande skular.

Innhald og tenester

Digitale tenester, litteratur- og kulturformidling

Fylkesbiblioteket brukar internett og sosiale media aktivt i arbeidet mot brukarane. Nettsidene til fylkesbiblioteket hadde 10 094 besøk og 34 671 sidevisingar. Facebooksida til fylkesbiblioteket hadde 157 følgjarar, og ca. 80 innlegg i 2012. Facebooksida for bokbåten, som er eit samarbeid med Hordaland og Møre og Romsdal, hadde 514 følgjarar. Fylkesbiblioteket er også på twitter, og hadde 203 følgjarar og ca. 85 tweets i 2012.

Fylkesbiblioteket fekk i 2012 kr. 124 000 frå Nasjonalbiblioteket til å utarbeide *Forfattarveg for Sogn og Fjordane* – ei nettside med presentasjon av lokale forfattarar. På grunn av personalsituasjonen har ein fått utsetjing til 2013.

Det har lenge vore eit ynskje å få digitalisert den lokalhistoriske litteraturen som er registrert i *Fjognedok*-basen. Ein har ikkje kunne prioritert dette på grunn av ressursituasjonen ved fylkesbiblioteket.

Sogn og Fjordane fylkesbibliotek vart løyvd 50.000 frå Fritt Ord til ein turné med Arnhild Skre og Gro Marie Svidal, der dei formidla Hulda Garborg si rolle i norsk kulturliv. Turneen vart arrangert i samarbeid med seks bibliotek i Nordfjord. På dei seks førestillingane var det til saman 123 tilskodarar.

Fylkesbiblioteket har ei samling med klassesett som blir lånt ut til skulane i fylket for å stimulere til leselyst og auke lesekompetansen. Fylkesbiblioteket har ansvaret for utvikling av samlinga, rådgjeving og marknadsføring, medan Førde bibliotek tar det praktiske med klargjering av bøker og utlån. I 2012 blei det prioritert innkjøp av engelske bøker og lettleste bøker på nynorsk. Totalt vart det lånt ut 5 607 bøker, fordelt på ca. 280 klassesett. Dette er ein kraftig auke frå 2011, då det blei lånt ut 3 786 bøker/190 sett.

Bokbåten Epos er eit kulturtilbod som supplerer kommunane sine bibliotektenester, og tilbyr i tillegg til utlån eit kulturprogram retta mot barn. I 2012 gjekk båten to turar á 17 dagar, ein i mars og ein i oktober/november. På kvar tur var det 42 stopp, storparten med utlån og kulturprogram, men ein del anten berre utlån eller berre program. Kristin Groven Holmboe var med på vinterturen med førestillinga *Det var en gang en sang*, på haustturen Christin Grilstad Prøis med *Heksagon og skyggene*. Det var 2 260 personar om bord (2 244 i 2011), og 1 831 (1 758) personar på dei til saman 66 førestillingane. Totalt besøkte ein 17 kommunar. Tal på utlån vil ikkje bli klart før i mars.

Fylkesbiblioteket har god kontakt mot biblioteka, og gir råd og rettleiing ved behov – både per telefon og ved å besøke biblioteka. I 2012 har ein m.a. besøkt fleire bibliotek og hjelpt dei i gang med samlingsutviklingsarbeid.

Fylkesbiblioteket satsar mykje på fellestiltak, utviklingsarbeid og kompetanseheving i biblioteka, og ynskjer å prioritere dette arbeidet framover.